

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előrefizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Felülízületek és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Választási mozgalmak.

Még jó el van az országgyűlési képviselőválasztások ideje. A fővárosi lapok szerint az valószínűleg június hó 2-án veszi kezdetét, s már is országosan megindultak a választási mozgalmak.

Megindult a küzdelem, a tülekedés az emberek között a mandátumért, a jövőben ez uton elérhető nagyobb hatalomért és bizony csak utolsó esetben az elvért.

Sajnos, általában elmondhatjuk, hogy ma napság többségre, uralomra vágyó pártok között kevesebben vannak azok, kik elveikért, meggyőződésért harcolnak, mint azok, kiket más cél hajta a mandátum elnyeréséért.

Vármegyénk azonban ebben is úgy, mint sok más nemes dologban — kivételt képez. — Kivételt képezett a múltban, s kivétel lesz ez alkalommal is.

Ha visszatekintünk a multa és igazságos bírálatot akarunk mondani: a mi országgyűlési képviselőink mindenkor az elvek diadaláért, győzelmeért bontottak zászlót és mentek belé a harcba.

Emlékeztünk szerint nem volt tülekedés vármegyénkben csak egyszer, egy esetben és ennek az esetnek is keserű következményei lettek.

Szomorú és intő példa volt ez a jövőre, melynek éreztük is hatását. Máskülönben az ellenjelöltek mindenkor nemesen és a magyar ember sajátos jelleméhez méltóan vívták meg a harcot, melynek lefolyása után az általános béke igyekezett az esetleg támadt csekély differenciákat is elsimitani.

Most, midőn a zászlóbontogatás már vármegyénkben is kezdetét veszi és a nép már megmozdult, s a kortések felderítő szolgálatra indultak. Most is a legszebb reményekkel indulunk a harcba, hogy az ütököt, ha lesz is, modern fegyverekkel lesz megvíva.

A nyert értesülések szerint a vármegye választó-kerületeinek képe a következő: Kezdi, k éjszokról, mint a központi választmány régebben a beosztást megcsinálta. A rozsnyói kerületben ezideig egyedüli jelölt: gróf *Andrássy Géza* pártonkívüli programmal; a jolsvai kerületben *Kubinyi Géza* munkapárti programmal; a kövői kerületben *Szentiványi Árpád* Kossuthpárti programmal; a rimaszombati kerületben *Farkas Zoltán* munkapárti programmal; a rimaszécsi kerületben *Hámos Antal* munkapárti programmal; végül a putnoki kerületben *Putnoky Mór* Juszth-párti programmal — ellenjelöltek nélkül.

Ezideig oly jelölésről még nem kaptunk hírt, mely határozottnak tekinthető lenne; emel-fogva tehát ma csak a bizonyosról számolhatunk be.

Levél a Szerkesztőhöz.

B . . . 1910. április hó.

Hirtelen elröppenő kacsának bizonyult ugyan a fővárosi napilapoknak ama kétségtelenül minden magyar embert kellemtlenül érintő hirtel, hogy a dobsinai jégbarlang, — hazánkban, ebben a mi megyénknek páratlan szép természeti esodája — idegen kézre kerül; mindamelllett a hír szárnyra kelése ösztönszerűleg felkelti azt a gondolatot, hogy az valamikor valóság is lehet. Sőt akadt hang, a mely egyenesen és határozottan kívánatosnak jelezte, hogy az a világhírű természeti ritkaság — angol vagy amerikai vállalat kezére jusson, mert másként, mi általunk, annak szépsége nem lesz olyan hozzá férhető

és az idegeneket ide vonzó erővel bíró, e közlekedés hiányossága és kényelmes szálló elégtelensége következtében, — mint a minőt az a barlang méltan érdemel.

Tagadhatatlan, hogy a dobsinai és tegyük hozzá az aggteleki barlangnak ez ideig való állapota a magyar élhetetlenségnek egyik leghangosabban kiáltó bizonyossága és a most ébredő balkán államok népétől eltekintve, egyetlen művelt állam társadalma sem engedte volna azt a kincsét kiaknáztatlanul heverni.

Sokat hallunk, nem kevesebbet olvasunk az idegen forgalom emelésének kívánatoságáról, a pénzes idegeneknek hazánkba való édesgetéséről és arról a haszonról, mely ebből hazánkra, nemzetünkre háramlanék, de a tétlen sopánkodásnál egyebet senki sem tesz; holott ha semmi más látni valót nem nyujtana e haza földje, — megyénknek ez a két földbe rejtett esodája elegendő lenne az idegenek ide csalogására, — ha magunk is összetett kézzel nem állunk a felett, a mit a természet pazar kézzel nekünk adott.

Nem ismeretlenek előttem azok a magasan tornyosuló sziklák, leküzdhetetlennek látszó nehézségek és akadályok, melyek útját állják annak, hogy ez a két világhírű nevezetesség nem örvend annak a látogatottságnak, mely a művelt nyugati országokban osztályrészeül jutott volna, de ezzel szemben vallom, hogy lehetetlenség igen kevés van, csak egyik dolognak megvalósítása fokozottabb erőt, akaratot és kitartást követel, mint a másik.

Ne menjünk példáért a külföldre, vagy az új világba, maradjunk csak benn a hazában. Ha a villamos vasut részvénytársaság, a kőolaj-finomító részvénytársaság, hálókocsi részvénytársaság, a salgótarjáni kőszénbánya társaság megtudott alakulni és nagy haszonnal működik, nem lehetne egy „Dobsina—aggteleki barlang részvénytársaságot” összehozni, melynek feladata lenne a kormánytól a Dobsina—poprádi vasut kiépítését Tornától—Aggteleken át Tornaljáig, vagy Pelsőczig vasuti összeköttetés létesítését szünet nélkül a megvalósulásig szorgalmazni. Dobsinán is, Aggteleken is kényelmes, a legkényesebb igényt is kielégítő szállókat építeni, mind a két barlangot villamos világitással ellátni? Mesébe illő tündéri szép látványt nyujtana az aggteleki barlang, ha a mostani primitív világitó eszköz helyett villamos körte fénye mellett szemlélhetnénk annak alakulatait.

Tudom, hogy ehhez pénz, sok pénz kell. Ám éppen arra való a részvénytársaság, hogy a mire Dobsina nem képes, Aggtelek még kevésbé, sőt a mire vármegyénk sem elegendő, elegendő lenne Magyarország művelt társadalma s pénzüntézei. Nem kételkedem, hogy megfelelő vezetés mellett ily módon két barlangnak világhírét növelni, az idegen forgalmat nem remélt magaslatra emelni lehetne s a vállalatba fektetett tőke a legbiztosabb és leggazdagabb erkölcsi és anyagi osztálykötő biztosítaná.

Az eszme érdekében a kezdeményezésnek onnan kell kiindulnia, a hová az aggteleki cseppkő és a dobsinai jégbarlangot helyezte a teremtő keze: Gömörvármegyéből.

Ezt kívánja szolgálni e szerény czikkecske.

V. L.

A gömői ref. egyházmegye tavaszi közgyűlése Pelsőczön.

A gömői ref. egyházmegye tavaszi rendes közgyűlése t. hó 12. és 13-ik napjain folyt le *Bornemisza László* főispán, egyházmegyei főgondnok és *Csabay Pál* esperes kettős elnöksége alatt Pelsőczön. A közgyűlés-

nek ezuttal a szokottnál nagyobb jelentőséget azon körülmény adott, hogy a jelenlegi politikai átalakulás következtében a vármegye közigazgatásában beállott szerencsés személyi változások úgy az egyházmegyének, mint Pelsőcz városa közönségének alkalmat adtak arra, hogy a főispánna kinevezett egyházmegyei főgondnokot s a közgyűlésen tanácsbírói minőségében szintén megjelenő *Lukács Géza* alispánt, tüntető melegséggel fogadják. — Kedden reggel 9 órakor a *Hámos László* volt főispán társaságában kocsin érkező fő- és alispánt a város határára mintegy 40 tagból álló s festői öltözetű lovas bandérium fogadta s kísérete a ref. templomig, majd a templomban végzett rövid isteni tisztelet után, melyen a bandérium tagjaiból alakított dalárda is közreműködött, a reform. népiskoláig, melynek tágas termében a közgyűlés letolyt. Itt *Csabay Pál* esperes nemes szárnyalású beszéddel üdvözölte a fő- és alispánt, kik meghatóttan fejezték ki köszönetüket a meleg ovációért, melyben a gömői ref. egyházmegye és Pelsőcz városa részesítették, igérvén, hogy lelkük nemes hajlandóságával új és nagyobb hatáskörrel bíró posztójukban még fokozottabb mértékben fogják szolgálni az egyház ügyeit. A rövid de annál melegebben tüntető ováció — jóllehet elsősorban a fő- és alispán megyeszerte kedvelt egyéniségének szólt — kézzelfogható tanubizonyossága annak, hogy a gömői ref. egyházmegye közönsége lelke mélyén rokonszenvet érez ama politika iránt is, mely vármegyénkben e személyi változásokat létrehozta. Erre vall azon körülmény, hogy az egyházmegyei közgyűlés tagjai, kik a vármegye egész területéről különböző választókerületekből gyűltek össze s különböző politikai pártok kötelékébe tartoznak, csaknem trénefikus lelkesedéssel üdvözölték az új alakulás embereit. És jóllehet, hogy a közgyűlés tagjai még a délben tartott közebéd folyama alatt is gondosan kerülték azt, hogy politikai vonatkozású nyilatkozatokat tegyenek: az elhangzott felköszöntök hangulatából mégis érezhető volt, hogy az új politikai constelláció vármegyénk közéletét nem fogja felzavarni oly térfiak böles és tapintatos vezérelte alatt, mint a jelenlegi fő- és alispán, kiknek személye iránt a bizalom és szeretet pártkülömbőség nélkül minden oldalról megnyilvánult. E hangulatnak ékes szavú tolmácsolói *Dusza János*, a vendéglátó pelsőczyi ref. egyház kitünő lelkipapja és *Nagy Elemér* járási főszolgabíró voltak a közebédben, kiknek felköszöntőire *Bornemisza László* főispán általános lelkesedést keltő szép és hazafias szellemű választ adott, kifejezve azon reményét, hogy a munka egyesíti a hazafias kötelességek teljesítésében mindazokat, kik jelenleg különböző nézeteket vallanak, de különösen egyek lesznek mindnyájan akkor, ha a haza érdeke megkívánja.

Maga az egyházmegyei közgyűlés a szokott formák között tolt le.

A jelen voltak sorában ott láttuk: *Tornallyai Zoltán*, *Molnár József*, *Diószeghy Dezső* tanácsbírákat, dr. *Veress S mu*, *Kathona László*, *Bornemisza Elemér* vil. jegyzőket, *Bodor István* tanárt, *Nagy Elemér* főszolgabíró, ifj. *Molnár Józsefet*, *Szabó József* rimaszombati gondnokot, — az egyházi tanácsbírák közül: *Czinke Istvánt*, *Sághy Sándort*, *Ruszkay Gyulát*, *Hubay Lajost*, *Buzi Márton*, *Pósa Lajost*, továbbá *Vatay László* fő- és *Réz László*, *Réthy Andor* aljegyzőket, *Seres József* pénztárost s a lelkeszi karnak számos kiváló tagját, köztük *Baksay Dánielt*, *Kálniczky Endrét*, *Varga Antalt*, *Molnár Józsefet*, *Simon Mihályt*, *Kolos Istvánt*, *Juhász Lászlót*, *Tomory Endrét*, *Szkárosy Gusztávot* stb.

A megnyitás és a fentebb jelzett üdvözlések után esperes bemutatva *Máriássy Andor* levelét, melyben tanácsbírói állásáról lemond. A közgyűlés a legőszintébb sajnálattal veszi tudomásul a vármegye területéről elköltözött legrégebb tanácsbírájának lemondását s midőn elismerésének és köszönetének ad kifejezést azért, hogy csaknem két évtizeden át széleskörű tudással és bölcsességgel, törhetlen protestáns meggyőződéssel szolgálta az egyházmegye ügyeit, elrendeli, hogy ez érdemei jegyzőkönyvbe vétessenek s erről *Máriássy Andor* kivonatban értesítsék, az elnökséget pedig felhatalmazza arra, hogy a megürült tanácsbírói állás betöltésére vonatkozó szavazatokat 1910. június 1-ig az egyházaktól bekérje.

Ezután felolvastattott a tulságosan nagy terjedelmű esperesi jelentés, mely a legapróbb részletekig felölelte az egyház belső és külső életének s a megye kormányzásának minden mozzanatát. A történeti fejlődés szempontjából értékes adatokat tartalmazó jelentés, mely világos és teljes képet nyujt az egyházmegye állapotáról, tagadhatatlanul nélkülözhetetlen tárgya a közgyűlésnek, — mégis célszerűbb volna jövőre kinyomatni, mert ezáltal a közgyűlés nemcsak tetemes időt nyerne, de mód nyujtatnék arra is, hogy a jelentés fontosabb és közérdeklő pontjai beható tárgyalás alá vétessenek. Különben a közgyűlés az esperesnek terjedelmes munká-

Ritka adomány. Lapunk zártakor vesszük a hírt, hogy gróf *Andrássy* Dénes, a nemes lelkű főúr 1000 koronát küldött alispánunkhoz, az *ökörítői* tűzkárosultak javára.

Városi képviselőtestületi gyűlés. Rimaszombat városi képviselőtestülete folyó hó 18-án hétfőn délután 1/3-kor közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai: számvizsgáló bizottsági jelentések, a villamos művek megváltása ügyében kiküldött bizottsági jelentése, a jegygyár létesítő bizottság megkeresése, a vasutvonalak költségmüvelésének átvizsgálása folytán felmerült kiadások utalványozására vonatkozó tanácsai előterjesztés, stb.

Programbeszéd. Jolsva vidékéről kapjuk e hírt: „A jolsvai választókörület folyó hó 14-én nagy számmal megjelent polgárai, kik mintegy 300—350-en voltak, élénk figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták meg *Kubinyi* Gézának — a választó polgárok által nagy lelkesedéssel jelölt férfinak programbeszédét. Tulajdonképen nagyon is régi és jó ismerőse *Kubinyi* Géza a gömőri és speciálisan a Jolsva kerületi viszonyoknak, mert hiszen e kerület érdekében ugyancsak sokat és eredményesen működött, s a multak alapján érthető az a lelkesedés, mellyel a kerület választópolgárai a nemzeti munkapárt hívét: *Kubinyi* Gézát jelölték.”

Új közigazgatási gyakoronok. Vármegyénk főispánja *Ladányi* László jogszagorlót közigazgatási gyakoronokká nevezte ki és szolgálatát a rimaszécsi jöbi főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Jegyzői gyűlés. A vármegyebeli községi és körjegyzők t. hó 16-án szűkebb körű értekezletet tartottak *Fülföldi* Ottmár elnöke alatt Rimaszombatban a „Tompá” szállodában. Az értekezlet tárgya volt a szokásos éves közgyűlés helyének és idejének megállapítása. (Kérjük az erre vonatkozó határozatot.)

Műkedvelői előadás Pelsúcön. A pelsúci műkedvelők abból az alkalomból, hogy a ref. nagygyűlés ottan tartatott, vendégeik tiszteletére sikerült műkedvelői előadást rendeztek. Bővebb tudósítás hiányában csak *Pósa* Béláról, lapunk költői tollu munkatársáról, berzetei ref. s. lelkészéről emlékezhetünk meg, ki igen sikerült prólogot irt ez estélyre.

A Csetnek és murányvölgyi vasutak érdekében élénk igazgatósági gyűlést folyt le t. hó 14-én Budapesten. Az igazgatóság és a megyei közig. bizottság is már régen kéri meg és szorgalmazza, hogy e két vonalon a napi közlekedésbe még egy harmadik vonatot is állítsanak be. A miskolci üzletvezetés indokoltnak is találta e kérelmet és a f. évi májusi menetrendbe felvette a harmadik vonatot. A kereskedelemügyi miniszter azonban törülte, ezen miniszteri intézkedés ellen történt az igazgatóság állástoglalása. *Hámos* László nyug. főispán és *Lukács* Géza alispán érveltek különösen az új vonat mellett.

Felmentő ítélet. *Dickmann* Jenő itteni nagykereskedőt a helybeli kir. törvényszék néhány hó előtt egy kereskedelmi ügyletből kifolyólag okirathamisítás czimén elítélte. A kassai kir. ítélőtábla, mint leibbviteli bíróság a t. hó 14-én megtartott tárgyaláson az első bíróság ítéletét megsemmisítette, és kimondván, hogy büncselekmény megállapításának helye nincsen — felmentő ítéletet hozott, melyhez a kir. főügyész is hozzájárult s így az ítélet jogerőssé vált.

Öngyilkossági kísérlet. F. hó 12-én estefelé nagy riadalmat okozott a *Tóth* Árpád féle vendéglőben *Gombóc* Réza 23 éves esinos pinczérleány öngyilkossági kísérlete. A pinczérnő — nem tudni, mi okból — nagyon elkeseredett s két pakli gyufát beáztatott s annak egy részét megitta. Nagy kínok között szállították be a közkórházba, hol már gyógyulóban van.

Feljövő pénzintézet. A *Tornalján* megalakult új pénzintézet, mint értesülünk, igen szépen virágzásnak indult s már újabb részvényeket boesajtottak ki. Nem esodálkozunk a rövid idő alatt elért szép eredményen, mikor az intézetnek élén oly kiváló férfiak állanak, mint *Hevessy* Bertalan, *Szentiványi* József és a sajóvidék több előkelő vagyonos földbirtokosa és pénzembere.

Vasuti állomás elnevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium megengedte, hogy a *Csizi* vasuti állomás ezután „*Csizifürdő*” elnevezéssel illetessék.

Leütötte a fiát. *Gallusz* János 27 éves rimakövi lakos t. hó 11-én éjjel feltörte az édes apja: *Gallusz* György pinczérjét s abból 4 zsák burgonyát ellopott s e miatt a fiú és az apa között szóváltás s később verekedés keletkezett, a verekedés hevében az édes apa a ház falához támasztott kapát kezébe kapva, úgy vágta többször fejbe fiát, hogy ez vértől borítva összeesett. A súlyosan sebesült fiú élet-halál közt fekszik szüleinek lakásán Rimakövi.

Park a régi temetőből. Ugy látszik komolyan fogantatba veszik a régi temető parkozását, legalább arra mutatnak azok a ritkítások, a miket a városi mérnök végeztet a régi temető berekszerű stírúsegeiben. Különösen az akác- és eperfaik kerülnek fejsze alá, míg a hársfák kegyelmet nyerneik más díszfákkal együtt. Nem is lesz rossz, ha a város felső részén is egy esinos kész díszkert áll a sétáló és üdülő közönség rendelkezésére: az ösök esontjai békén porladhatnak a hantok alatt. Mint értesülünk, a Honvéd-utczán az új gimnázium mögött szintén kiszélesítik és idővel összekapcsolják a létesülő új park elején a fogház mögött vezető uttal. Szóval városunk rendezése ebben az irányban is halad.

Felhívás! Losonc város tanácsa elhatározta, hogy a város monografiáját megírta. E végből felhívta a városi könyvtár gondnokját, hogy a megfelelő előkészületeket tegye meg. A gondnokság készséggel tett eleget a teljesítési feladatnak és azért bizalommal fordul ugy egyesekhez, mint testületéhez, hogyha a város történetére nézve bizonyos adatokkal rendelkeznek (okmányok, könyvek stb.) azt a könyvtár gondnoksága elnökének czimére (*Kovács* Ferenc kir. tan. közigy. juttassák el, mely lemásolás vagy a megfelelő adatok felhasználása után közönnel fog visszaszármasztatni.

Fürdői kezdemény. Az országos munkás betegsegélyző és balesetbiztosító pénztár Budapesten tartott közgyűlése jóváhagyta az igazgatóság azon határozatát, hogy a pénztári tagok a furdődény alatt az orvosi tanács és az igazgatóság jóváhagyásával egyelőre hat helyen gyógykezeltessek magukat — természetesen korlátolt számban. A csizi jód-bróm fürdőben a pénztár

terhére — a megkötött szerződés alapján — 40 pénztári tag élvezheti a gyógyfürdő jótékony hatását.

Tanító gyűlés. A Gömör-Kishont vármegyei ált. tan. egyeslet *rimaszombati járásköre* apr. hó 21-én d. e. fél 10 órakor a rimaszombati állami leányiskolában tartja meg a folyó évi rendes közgyűlést, melyre a járáskör t. tagjait és a nevelés ügye iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom. — A gyűlés tárgyai: 1. Előnöki megnyitók s előterjesztések. 2. A járásköri tanok névjegyzékének kiigazítása. 3. A gömörmegei tanítók internátusának létesítése. Előadó: *Bihary* István kir. segéd-tanfelügyelő. 4. Tagsági díjak az „Eötvös-alap” járulékainak beszedése. 5. Indítványok s a gyűlésig felmerülő ügyek tárgyalása. — Kelt Jánosiban, 1910. évi április 15-én. *Becske* Bálint, járásköri elnök.

Epül a kath. olvasó-egylet. Arany igazság az, hogy minél műveltebb egy ország, minél nagyobb fokra emelkedett a közművelődésben, annál boldogabb. S minden igaz magyar ember, a ki a haza sorsát szívén viseli, örül, ha látja, hogy a közművelődés iskolái gyarapodnak, virágoznak. A közművelődésnek ilyen iskolája a helybeli kath. olvasó-egylet is, a mely 17 évi tenállása óta kifejtett működése által igyekezett oda hatni, hogy kitűzött közművelődési czélját soha nem tévesztve, a valláserkölesi érület ápolása mellett az emberi természetben rejlő társulási szellemet s azzal összekötötésben levő testvériséget ápolja. Egyletében a legszegényebb is vallás és rangkülömbőség nélkül élvezheti a műveltség gyümölcseit s a felnöttek egy iskolájában mindenkinek alkalma nyílik a társadalmi élet nemesítésére.

Eddigi működésének sikerét minden roszakaratól ment elfogulatlan bíráló kénytelen elismerni. Epen ezért örülünk annak a hírnék, hogy a művelődés e szerény iskolája tejlődik, hogy épületet nagyobbítja s a kor igényeinek megfelelőleg átalakítja.

Az átalakítás, a mint értesülünk 16 ezer koronába kerül. Az összeget közadakozásból gyűjtik össze, azoktól a nemesen gondolkodóktól, kik a kath. olvasó-egylet ügyét, létét és fennmaradását szívükön viselik, a kik az egylet létét jogosultnak ismerik.

Az eddigi gyűjtés eredményéről az alábbiakban számol be az elnökség. — Vidékről adományok: Méltóságos és főtiszt. *Sipeki* Balázs Lajos megyés püspök, az egylet védnöke 100 koronát adományozott, mélt. *Podraczky* István czim. püspök 30, *Schelleng* Emil 30, *Fábián* Ferenc 30, *Marsó* Géza 125, *Komora* János 200, dr. *Göbl* Márton 10, *Lentovszky* András 200, gróf *Desseffy* 10, *Rutényi* N. 3 kor. — A helybeli adományok: Nagys. és főt. *Szemann* Endre prépost-plébános, az egylet díszelőke 10,000 koronát adományozott, dr. *Löcherer* Tamás 300, *Váry* János 100, *Bencsik* Sándor 100, *Koreny* Pál 100, *Csintalan* János 100, *Dicky* Pál 100, ifj. *Rábely* Miklós 100, dr. *Ráróssy* Gyula 100, id. *Rábely* Miklós 100, *Dusek* András 100, özv. *Ragályi* Gézáné 60, *Zsuffa* Kálmán 80, *Stolez* Zsigmond 80, *Martinovics* Ferenc 40, *Uthy* Antal 50, *Makovics* Lajos 40, *Bányik* György 20, *Pék* József 20, *Novotny* Antal 20, *Csutor* Paula 5, *Kolbaj* Sándor 10, dr. *Mészáros* István 5, *Pongrácz* Dezső 5, *Réthly* Balázsné 5, *Halász* Istvánné 5, *Horváth* Zoltán 5, özv. *Benkó* Jánosné 8, *Nagy* Sámuel 4, *Hollóssy* Anna 2, *Rábely* Etta 5, *Maszlics* János 2, *Kovács* Zsigmond 10, *Lukács* Gézáné 5, *Benkó* László 1, *Bárdos* István 1, *Császár* Pál 10, *Herényi* István 1, ifj. *Hisnyan* Bálint 5, *Németh* Lászlóné 10, *Halgass* János 1, *Bombik* György 2, *Baksay* István 2, *Szabó* Imréné 1, *Matolesy* Pál 1 kor., *Józsa* Ignác 1 kor. 20 fill., *Kubinyi* Aladárné 2, *Zemandl* Ulrik 10, *Dániel* Ferenc 5, *Müller* Vilmos 10, *Szabó* Kálmán 1, *Gede* István 1, *Ivanyik* György 10, *Matus* András 4, *Tomasik* Antal 2, *Dicky* Pálné 1, *Lenkey* Istvánné 1, *Matus* László 1 kor. — A midőn halás szírvvel mondunk köszönetet ez uton is a nemesszívű adakozóknak, egyben tisztelettel kérjük azokat, kik még szándékoznak a nemes intencióhoz hozzájárulni, kegyeskedjenek azt az elnökséghez beküldeni.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik boldogult feleségem halála alkalmából mély bánatomat enyhíteni, engem vizsgálni igyekeztek, s részvétüket szóval vagy írásban kifejezték és a temetésen megjelentek, ezuton mondom magam és családom nevében hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1910. április 14.

K. Szabó József és családja.

PÁSZTORY cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., *Rákóczy-út* 3. — Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Szülőajtványok számos bor- és esemege fajokban. **Gyökere** és **sima vadászok.** Pótlások két éves ojtvány és gyökere vadalanok. Kertekbe lugasoknak s kertések mellé legkorábban 60 muskatal **Csaba gyöngye** ojtvány megrendelhető alólírett ojtványiskolájában — Kívánatra díjtalanul árjegyzéket küld útmutatással a szülőajtvány ültetése s azok kezeléséről **Fischer** Lajos Miskolcz, Városház-ter 9.

Vége a szalonkázásnak. Csak régi vadászok emlékeznek olyan sikerült szalonka-huzásra, mint az idén volt. Körülbelül három hétig jártak nímrdőjaink huzásra, mely idő alatt megszakítás nélkül naponta gazdag zsákmánnyal tértek haza. Egy pár szerencsés vadásznak sikerült neveit megtudni, kik tizen felül lőttek szalonkát: *Hámos* Aladár, ifj. *Szontagh* Zoltán, *Szalkall* Vince, *Szalkall* Andor, dr. *Baksay* Dezső. Azonkívül igen sokan 8—10 közötti számban számoltak be a huzás eredményéről. Általában a vett értesülés szerint körülbelül 150 drb. szalonka esik vidékünkön. Még ma is járnak ki esténként a szenvedélyesebb jágerek, de már eredmény nélkül térnek haza, mert a hosszuesorúak magasabb vidékre költöztek.

Fölvétel a tanítóképzőbe. Az iglói állami tanítóképző intézetbe az 1910—1911. iskola évre az I. osztályba felvételnél oly éptestű tanuló, a kik 14-ik évüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és annyi előképzettséget igazolnak, a mennyit a középiskola IV. osztályának elvégzése nyújt. Egy-egy osztályba fölvétnél 30 növendék. Van 26 teljes ingyenes és 33 feldíjas hely és 1800 korona kézpénzbeli segély. A szabályszerűleg felszerelt kérvények május hó 30-ig nyújtandók be az igazgatóságnál.

Betörés. *Zachar* Dániel szilicezi lakos házába folyó hó 10-én éjjel ismeretlen tettesek betörték s abból pénzt, ruhaneműt s az udvarból gazdasági eszközöket vittek el.

Elgázolás. F. hó 16-án a heti vásár alkalmával nagy riadalmat okozott a *Rákóczy-utczán* megvadult két ló. Egy a szekéren ülő asszonnyal a megvadult lovak az utczán, a főtéren és *Kossuth-utczán* végig szárguldtak a járdán, miközben két asszonyt elgázoltak. A lovakat a szabadkai uton sikerült megfékezni. A súlyosan sérült asszonyokat a kórházba szállították.

Fizetésektelenség. A hivatalos értesítő közlése szerint *Weisz* Bertalan putnoki kereskedő fizetésektelenséget jelentett be.

Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., *Dorottya-utca* 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) e legnagyobb, legragdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e czéltől hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet eltagod: *élet-, tüz-, szállítvány-, üveg és betörés elleni biztosításokat.* Közvetit továbbá: *jégbiztosításokat* a Magyar jég- és vízszontbiztosító r. t. baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „*Minerva*” általános biztosító részvénytársaság számára. — A rimaszombati főügynökség, *Lang* Vilmos.

Nyugtázás. A rimaszombati iparosok nyugdíj-egyesülete köszönettel nyugtázza lapunk utján: *K. Szabó* József, ifj. *Szabó* József, *Szabó* László, *Varga* István és *Szabó* István 10—10 koronás adományát, melyet néhai *K. Szabó* Józsefné, szül. *Kozma* Borbála elhunytá alkalmából koszorúmegváltás czimen az egyesület czéljaira adományoztak. — A nemes tett önmagát dicséri!

Elveszett kulcsok. A vármegyei székház második emeletén e héten, egy zsinórra fűzött 4 kis kulcsot találtak az ottan dolgozó kőművesek. Mivel a kulcsoknak nem akadt gazdája, azok a rendőrkapitányi hivatalnak adtak át, hol tulajdonosa átveheti.

Ügybeosztás. Vármegyénk alispánja: *Lukács* Géza mezállapította és a hivatalos lapban közzétette az alispáni hivatal t. hó 15-én életbelépett ügybeosztását, mely a következő:

1. *Lukács* Géza alispán: 1. Elnöki ügyek. 2. Kereskedelemügyi miniszteriumnak utiügyekre vonatkozó rendeletei, — utóp tés, utiköltség előirányzat és számadásra vonatkozó ügyek.

2. *Dr. Fonet* Gyula főjegyző: 1. Fegyelmi ügyek. 2. Tiszti nyugdíjgy. 3. Házi-pénztári ügyek. 4. Tűzrendészet és építésrendészeti ügyek. 5. Közgyűlés, igazoló, bíráló, fegyelmi, felelbevisi választmányi, második fokú erdei bírósági és a közigazgatási bizottsági ügyekben jegyzői teendők vitele. 6. *Dobsina* r. t. város és *Rimaszécs* j. községi ügyei.

3. *Komáromy* István tb. főjegyző, *Loszt* aljegyző: 1. Vízitűgyek a garamvölgyi, rimaszombati és rimaszécsi járásból. 2. Kórházi és gyógyalapi, valamint kórházi bizottsági ügyek. 3. Központi választmány. 4. Illetőségi ügyek. 5. Elhagyott gyermekek ügye. 6. Statisztikai ügyek. 7. Tanügyekre vonatkozó rendeletek és beadványok. 8. *Tornaljai*, *nagyroczei* és *ratkói* járás községi ügyei.

4. *Máriássy* István II. oszt. aljegyző: 1. Iparügyek. 2. Erdészeti albizottság. 3. Jegyzői nyugdíjintézet. 4. Körjegyzői állások betöltése. 5. Kihágási ügyek. 6. Tolonc és rendőri ügyek. 7. Ebadó ügyek. 8. Utadó ügyek. 9. *Jolsva* és *Nagyrocze* rend. tanácsu városok, valamint rimaszombati járás községi ügyei.

5. *Dr. Soldos* Béla III. oszt. aljegyző: 1. Közigazgat. bizottságban alispán által előadott ügydarabok előkészítése. 2. Mezőrendőri ügyek. 3. Vízitűgyek a rozsnői, *tornaljai*, *nagyroczei* és *ratkói* járásból. 4. Regáló ügyek. 5. Sajtóügyek. 6. Munkástűgyek. 7. Cselédsegélyző ügyek. 8. Rimaszombat r. t. város és a garamvölgyi járás községi ügyei.

6. *Dr. Fáy* István III. oszt. aljegyző: 1. Katonaügyek. 2. Honosítások és elboesátások. 3. Vadászati ügyek. 4. Cselédügyek. 5. Halásznai ügyek. 6. Házaló ügyek. 7. Könyvrodomány-gyűjtések engedélyezése. 8. Politikai elítéltek nyilvántartása. 9. Vármegyei szabadrendelkezési és katonabeszállásolási adóügyek. 10. Munkakörbe be nem osztott ügyek. 11. Rozsnói r. t. város és a rozsnói j. községi ügyei.

7. *Dr. Meskó* Miklós főorvos: 1. Közegészségügyek általában. 2. Járványok.

8. *Kubinyi* Bertalan levéltárnok: 1. Anyakönyvi ügyek általában és névváltoztatások.

9. *Kertész* Lajos h. főállatorvos: 1. Állategészségügyi és állatenyészési ügyek, valamint ezekkel kapcsolatos kihágási ügyek.

10. *Dr. Csernay* Dániel közig. irattárnok: 1. Hivatalos Lap.

11. *Lokesánszky* Lajos várnagy: 1. Utlevélügyek általában s ezzel kapcsolatos rendeletek.

A Triesti Általános Biztosító Társulat. Assicurazioni Generali folyó évi márczius hó 17-én tartott 78-ik közgyűlésén terjesztették be az 1909. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 1,034,103,236 korona és 9 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45,594,164 korona és 37 fillért rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,902,175 korona 14 fillérel 304,144,877 korona 43 fillérel emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükrőüveg biztosítást a díjbevétel 18,260,118,363 korona biztosítási összeg után 30,032,501 korona 57 fillér volt, miből 11,650,830 korona 96 fillér viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 18,381,669 korona 61 fillérré rugott és ez összeg 151,18,658,715 korona 83 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években es-dékessé váló díjkötelezvények összege 127,799,977 korona 76 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3,851,471 korona 90 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,772,890 korona 57 fillérré rugott. *Károki* a társaság 1909-ben 38,550,375 korona 41 fillért és alapítási óta 977,344,967 kor na 32 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 192,489,457 korona 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, a cikkek összesen 24,677,880 korona 19 fillérré rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 6,300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok ártályamindagadósára alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 15,336,461 korona 71 fillérré rug, továbbá felemeltető a 160000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1,621,418 korona 48 fillért tesz ki. Részvény-üként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek e sörangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 346,151,371 korona 42 fillérről 366,829,741 korona 68 fillérré

emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 77.884,424 korona 11 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 31.094,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.609,138 korona 57 fillér. 4. Értékpapírok 237.547,914 korona 18 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.372,603 korona 39 fillér. 6. Tárca váltók 581,948 korona 79 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 6.738,995 korona 83 fillér. Összesen 366,829,741 korona 68 fillér. Ezen értékekből 715 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a „Minerva” általános biztosító részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezeségi és óvadék, valamint az el tulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztőállatok biztosítását vezette be mint új árucikkeket hazánkban.

CSARNOK.

Vadász krónika.

I.

Jó Browning mesternek két lova befogva, A piacon vágtat lassan vánszorogva. Megáll egy ház előtt, hol mérget is kapni, Kell csupán a doktor irását mutatni.

Két ur jó ki onnan s kocsira felszállva, Mindkettőnek vállán jó piper-puskája. „Gyerünk Taral gyorsan” — szólnak a kocsisnak, Reménnyel eltelve összemosolyognak.

Megérkeznek végre ki a nagy erdőbe, Kezet fognak némán, ki-ki a helyére. Ül az egyik vadász hosszú méla lesben, Figyelve erősen, szalonka hol reppen.

És a mint így figyel, kiesi idő múlva Szárnyesattogás hallik, repül egy szalonka. Fény, dörrenés, utána csend! Nimródunk keble nem dobog, de cseng.

Rohan és felveszi a vergődő testet, Meglátva, magára majd hogy keresztet vet. Oh mi ritka példány, ilyet még nem látott, És tovább vizsgálta e madár-mammutot.

Forgatja a sneffet hol balra, hol jobbra, Constatálja rögtön: ez egy vén szalonka. Mert annak a sulya hat kilo legalább, A csőre is hosszabb, ha nem öt, de négy láb.

És a mi vénségét legjobban mutatja, Hogy tulnyomó részben fehér volt a tolla. Vége van a lesnek, két vadász össze jó, Mondja Duli bácsi: „Da odil, ön jól ló!”

„Meghiszem azt komám, ide nézz és bámulj!” Mutatva madarat előről, hátulról. Duli ur meghökken, majd kaczagva mondja: „Pajtásom Dafodil, nem snepf ez, de golya!”

II.

Kocsin ülnek ismét, már a hidon mennek, Mikor eszébe jut a tudós nyergesnek, Hogy ő nem üstökös, de mégis van farka, És a gyeplőt rögtön farka alá kapta.

Üvölt a vén kocsis — gyeplőt húzva — ha-hó! Kincsem csak hallgatna, de nem úgy Tokió. Jó nyergesünk tehát magát kormányozva, Rudas czimboráját a kókarra nyomta.

Az pedig hogy látva a folyót és vizet, Tavaszt sejtve rögtön egy bukfeneczet vetett. Nagyot zuhan a ló a Rimába esve, Ugrik ki kocsiból két vadász ijedve.

Jó, hogy a bajban is van mindig szerenese, Őket hála Isten nagyobb baj nem érte. Nem gondolva aztán lóval és kocsissal, Kit biztosan vár már Browning egy pofonnal.

Indulni akarnak csak úgy gyalogszerrel, De ép egy koci jó Ciprián mesterrel! Látva Cipri a bajt, felül a rudasra, Kihozta a nyergest, utána usztatva.

Vadászaink látva, hogy nagyobb baj nincsen. Mondja hát az egyik „Cziprikém hát vigyen.” Végre megérkeznek, Cziprit honorálták, Adva néki kegygyel, télig élő golyát.

A golyát meg Czipri mester szépen haza vitte, Nokkedlivel paprikásan vigan meg is ette. Később tudta csak meg és most is sajoálja, Hogy milyen is lehet a golya crutonja.

Péntek.

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jeggyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 14—*

TIGERMAN ADOLF

órászmester és ékszerésznél Rimaszombat.

Eladó házak.

Rimaszombatban, az id. Sütő István és neje örökösének tulajdonát képező és az Erzsébet-tér (Fő-tér) és Szil-jártó-utcára fekvő házak szabad kézből eladók, esetleg az ott lévő lakások folyó év május hó 1-től bérbeadhatók. Bővebb értesítés szereszhető Széplaky Lajosné szül. Sütő Ilona, avagy Sütő István tulajdonosoknál. — Ugyanott házi butorok és egyéb ingóságok is eladhatók.

A csizi jód és bróm fürdőben, „Margit-nyaraló”-ban lévő BORBÉLY ÜZLETI HELYSÉGE is folyó év május 1-től bérbeadó. 5—*

Kiadó lakás, esetleg eladó ház.

A Koháry- és Tökölly-utczák sarkán levő ház, — mely 600 □-ül területen fekszik — melyben 6 szoba és minden mellékhelyiség megtalálható, szép udvar és gondozott nagy kerttel bir, — május hó 1-ére bérbe vehető, esetleg örök áron szabad kézből eladó. Bérleti vagy venni szándékozók forduljanak a tulajdonos:

Lukács Géza, alispánhoz.

PICK JAKAB

BUTORÁRUHÁZA

Rimaszombat Erzsébet-tér (Hecks mellett)

Hálószoba	Van szereném dusan felszerelt butoraktáramat szíves figyelmébe ajánlani és tisztelettel értesíteni, hogy but rtermekben kintű minőségű legmodernebb kivitelű háló, ebédli, szalon és uri szoba berendezések a legnagyobb választékban alkalmi áron kaphatók.	Gyermek-kocsik
Ebédli		Lányka-szoba
Szalon		Vasbutorok
Uri szoba		Hajlított butorok
Réz háló		Kárpított butorok

TELJES LAKBERENDEZÉSEK

Vidéki szállítások gondosan csomagolva.

Ugyanottan üzletvezetőmmel Deutsch Géza kárpitos és díszítő műhelyében minden e szakmába vágó újak és javítások jól és olcsón elkészíttetnek. 1—*

Csetnekvölgyi helyiérdekű vasut részvénytársaság.

32—1910. szám.

Meghívó a csetnekvölgyi helyiérdekű vasut részvénytársaságnak

1910. évi május hó 3-án (kedden) délelőtt 10 órakor Budapesten, IV. Veres Pálné-utca 30. szám alatt (I. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1909. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatfordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása egy évre és tiszteletdíjának megállapítása ugyanannyi időre
6. Határozat a személyzeti nyugdíj- és segélyalap alapszabályainak módosítása tárgyában.

Budapest, 1910. évi április hó 14-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

A ki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V. Nádor-utca 12. sz.) vagy M. M. Frankfurtban: a „Dresdner Bank”-nál legkésőbb 8 nappal a közgyűlés meg-tartása előtt letenni.

Az államkincstár Gömör- és Kishontvármegye szavazati jogukat a részvények letétele nélkül gyakorolhatják.

Minden 10 részvény egy szavazatra jogosít.

Saját termésü

jó egészséges, tisztán kezelt valódi **ALMÁGYI BOR** — új 26, ó 32 és régi pecsénye bor 55 krajezárért kapható pécsettelt üvegekben. Üvegre betét 5 krajezár. — Hordószámra fogyasztási adó nélkül hectója 5 forinttal olcsóbb.

Benyó Béla,

8—* szőlőbirtokos bortermelőnél.

Felhívás

a hölgyközönséghez!

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozzuk, hogy gyönyörű nyári kalapmodelljeink érkeztek, melynek megtekintésére tisztelettel meghívjuk.

Átalakításokat divatos kivitelben eszközölünk.

Szíves érdeklődését kérve, vagyunk

Rimaszombat, 1910. apr. hó.

kittű tisztelettel:

Ballás-nővérek.

Rózsa-utca 11. szám.

Május 1-től Andrassy-út 1-ső sz. a.

Megbízható ügynökök keresetnek!

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

megvételre ajánl:

Gőzgép- és motorcséplő készleteket, arató-, fűka-szaló-, vető- és szénagyújtó gépeket, valamint mindentéle kisebb gazdasági gépeket.

Elvállal: malom, téglá- és szeszgyár berendezéseket.

Szállít: műtrágyát, erőtakarmányt, etternit, fedőcserepet és porosz kőszent.

Salgótarjáni kőszénbányának, gömörmegei egyedüli

vezérképviselője.

Nagyobb rendeléseknél előnyös fizetési feltételek és kellő biztosíték mellett 10—15 évi hitelt is nyújt.

Legjutányosabb árajánlattal készséggel szolgál.

11—*

Megbízható ügynökök keresetnek!

Háromszázötven darab 2—3 éves jerkét, esetleg fiatal anyajuhot megvételre keresek. — Kovács Ernő Karácsonmező. (Sárosm.)

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása

IZSÁK SÁNDORNÁL,

Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében. 15—*

Ugyanitt egy tanonc és tanuló lány felvetetik.

Házvezetőnői állást keres.

Katonatiszt özvegye, 53 éves, gyermektelen, házvezetőnői foglalkozást keres akár magános öreg urnál, akár gyermektelen házaspárnál; vállalkozik főzésre, házgondozásra. Ajánlatok Jánosiba, Ruzskay Gyula ref. lelkész nevére küldendők (Gömörmege.)

Eladó tölgyszálfa.

Serke községhez tartozó Petres-pusztán 80 darab tölgyszálfa — építkezéshez alkalmas — eladó. Ertekezni lehet:

Özv. Gömör Jánosnéval.

Serke (up. Feled).

2—3.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztárnál az ez évi márczius hó 1-éig nem rendezett zálogtárgyakra az árverés április 28-án d. u. 2 órakor fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Meghosszabbítások április hó 25-éig fogadtatnak el, azontul csak kiváltással rendezhetők az előlegek.

Rimaszombat, 1910. április hó 13-án.

1—2

Rimaszombati Takarékpénztár.

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű KERÉKPÁROK dupla harangsapágygyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári áron kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummit, pedálok, lánczok, csengők, kormányok, sárvédők, kulesok, szabadonfutó ágyak, esészek, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítok vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,

órászmester és ékszerész.

Rimaszombat. (a pénzügyigazgatósági épület.)

Hirdetmény.

A néhai Risányi Gyula hagyatékát képező ingóságok, nagyjórészt koresma-üzleti berendezések, a helyszínén Rózsa-utca 22. sz. alatt április 23-án d. e. 10 órakor szabad kézből elfognak adatni.

Csetneky Gyürky Pál.

végrendeleti végrehajtó.

Rejtelmek az idegek világából.

Írta: Horváth Zoltán.

(Vége)

Érdekes az 1742-iki deési boszorkánypör, mert annak megokolásából körülményesebben megismerjük a boszorkányság jeleit. — Erre nézve Laufenauer így ír: „Ezekből a jelekből kiderül, hogy a hazánkbeli idegek vagy mint nevezni szokták, boszorkányok csak olyan bajban szenvedtek, mint a külföldiek. A deési perből s az eddig tárgyalatból is kiténik, hogy mindenkéltől hét tanu kellett, kik az ő boszorkányságukra esküdjenek; ha ez nem történt meg, jött a vízpróba, mely abban állott, hogy vízbe dobták az illetőt; ha lemerült, nem volt boszorkány, ha uszott, az volt. E próba értelme abban állott, hogy az akkori idegeseknél — de a maiaknál is látjuk — nagyon gyakori volt a gyomor ideges felfúvódása; ha ez megvolt, természetesen az illető a vízben el nem merült s így az akkori próbáknak bár borzalmas, de mégis egyszerű és praktikus jelentőségük volt. Ugy látszik, hogy már a deési boszorkánypör idejében is megvolt a gondolatolvasás, mert az mondattól Mészáros Mária-ról, „hogy nekie mindenféle füvek megszóllanak” és „hogy ha a szívet megtapogatja az embernek, megtudja, mit beszélnek felőle.” Ma tisztelt közönség, egy Cumberlandnak nyitva állanak a szellemi arisztokrácia összes szalonjai; bezeg rosszul járt volna abban az időben, ha nyilvánosan produkálja magát.

Említés tétetik még ezen iratban két, a sárból kijáró suspecta personáról, kiknek felásatása rendeltetik el. . . . Valamely ideges nő vagy férfi bepanaszolta a városi tanácsnál, hogy szellemei neki éjjel megjelennek; egy beteg ideg ember viziója tehát azt eredményezte, hogy a holtaknak sem hagytak békét és őket halál után — mint boszorkányokat — elégették.”

De legnevezetesebbek a szegedi boszorkánypörök, a melyeknek adatait felhasználta József Miklós is „A szegedi boszorkányok” című regényében. A Frankfurtban megjelenő „Öffentliche Wöchentliche Post Zeitung” 1728 évi 72. számában így ír a szegedi esetről.

„Magyarországon boszorkánysággal vádolt férfi és nősemélyek fogattak el, most ezek felett szoros vizsgálat tartatott s a vádak bebizonyosult után rájuk a végítélet kimondatott.”

De mielőtt ez rajtuk véghez vitetett volna, a bűnösöket a jelen szokás szerint próbára tették, u. m. megkötözött kezekkel a vízbe bocsátották, de ezek bűvös mesterségükkel fogva nem merültek el, hanem a víz színén lebegtek.

Ekkor újra más próbát tevénél velük: mérlegre kellett ülniök, hogy kitűnjék, melyik könnyebb, melyik nehezebb. De közönségre egy kövér boszorkányasszony nem nyomott többet mástól latnál; egy másik boszorkánymester csak öt kötinget; a többiek egy-egy latot, sőt némelyik még ennél is kevesebbet.

Folyó hó 22-én 13 személyen hajtattott végre az ítélet, ezen nap pedig péntek volt.

Hat boszorkánymestert és hét boszorkányasszonyt vezetnek elő s mindeniket megégették.

Ezek közt volt a múlt évi s mindenkitől becsült városbíró is, a ki már a nyolczvan esztendő betöltötté s a jeles autodafének díszül szolgált.

Szinte leírhatatlan, mily retentő volt a látvány: három máglya állítottatott fel a Tisza mentében s mindenük közepén nagy karó volt leásva, e karóhoz kötötték most a gonosztevőket s egy nő, ki csak 4 évig volt társuk, letejeztetett s aztán a középső máglyára a többiekhez oda vettetett.

Az elitelt boszorkánymestereket és asszonyokat rangjuk és méltóságuk szerint, főkapitány, zászlótartó, helytartó, kisdobos, nagydobos néven nevezték el. Ekkor mind a 3 máglyát felgyújtották s ez borszasztó lánggal égett s noha a gonosztevők egy negyedóránig égtek, mégsem lehetett legkisebb sikoltást is hallani.

A hozzájuk rendelt papok iránt a legnagyobb tiszteletet tanúsították; de mégis mindenki kételkedék a gonosztevők jövő életbeli boldogságáról.

Még nyolczvan vannak fogságban, három boszorkánymester és öt boszorkányasszony, ezek is meg vannak már usztatva és mázsálva. Most ültették fel őket a boszorkánypróba; egyik közülök nemsokára gyermeket fog szülni s a fentebb megégett boszorkányok valomiasa szerint éjnek idején a sáttánnal társalkodott. Tegnap ismét 10 boszorkánymestert és 7 boszorkányasszonyt fogtak el.

Legujabban 20 egyén lelte sírját a máglya tüzeiben, a kik valóságos boszorkányok voltak.”

A cikk írója nem ütközik meg ezeken, hiszen Németországban is napirenden voltak akkor a boszorkányégetések.

A szegedi esetről Laufenauer szerint nem biztos, hogy a boszorkányok voltak e idegesek, vagy a kik őket vádolták, csak az a bizonyos, hogy 1728-tól 1747-ig ott ragadós idegbajos járvány uralkodott.

A boszorkányság összefüggésben áll a babonával. Erre nézve eltérő az emberek véleménye. Sokan felületes következtetéssel a vallásosságot is besorozzák a babona neve alá. Ezek a radikális emberek, a kik magukat fölvilágosultabbaknak szeretik hirdetni a vallásos emberekkel, úgy okoskodnak, hogy az Isten, ha megteremtette is e világot, de tovább nem gondoskodik róla és nem kormányozza azt, hanem ráhagyja a fizikai erőkre és a vak véletlenre. Mert ha az Isten folytonosan beavatkoznék a hívők imádságára a világrendbe, akkor a csodák folytonos láncolata volna az élet, pedig a csodától rendkívül félnek ezek az emberek. Nagy tévedésben vannak pedig és felületesen fogják fel az Isten mindentudásáról és hatalmáról szóló tanításokat. Mert mi nem azt valljuk, hogy az Isten időben változtat a világ folyásán, hanem azt hisszük és úgy véljük észre-rúnek a dolgot, hogy az Isten öröktől tervezett mindent és mielőtt tervezte, már látta azt is, hogy ez vagy ezek kéri fogják őt valamire s azt is tudja: méltó-e hasznos-e azt megadni nekik? És ezen előretudó bölcsessége szerint úgy tervezi a világ folyását, hogy azt nem kell hirtelen megváltoztatni, hanem előretudott és elhatározott terv szerint folyik minden, mint a természet rendje. Így

tanította azt Megváltónk: Jézus Krisztus: „Tudja pedig a ti Atyátok a mennyekben, hogy mire van szükségetek, mielőtt kérnétek őt.” S ha meg nem adja, a mit kérünk, akkor azt nem látta jónak örökkévaló terve szerint és akkor bele kell nyugodnunk: „Legyen meg a te akaratod!”

Ez tisztelt hölgyeim és uraim, a vallásos könyörgések tiszta felfogása és ennek semmi köze a babonához, semmi köze az idegességhez. Azt hisszük, hogy azoknak a többnyire fiatal uraknak nagyon jó dolguk volt az életben, még nem igen volt alkalmuk a csapások során megtanulniök, hogy a világot kormányzó Gondviselő nélkül micsoda zavar és pusztulás állana be a világon. De hisszük, hogy a több tapasztalat során el fog tűnni az a mesterségesen szított ellenszenv, a mivel a vallást babonának mondják és lassanként ők is hozzáuk fognak majd csatlakozni.

A babonát tehát helyesen felfogva abban látjuk, ha valaminek olyan hatalmat, erőt tulajdonítunk, a mi nincs meg benne. Így a bálványimádó pogány azt hiszi, hogy az ő tuskója, kődarabja isteni hatalommal bír és tőle származik minden jó. Ilyestorna babonás tisztelet lehetséges a tisztább felfogású vallások körében is, — ha valaki egy képről, szoborról azt hiszi, hogy az segíti meg őt és nem annak tisztelete, a kit a kép vagy szobor ábrázol. Ez már sok harcra volt okozója a kereszténységben is: voltak képtisztelek és képrombolók. Vigyáznunk kell, hogy tiszteletünk ne lépje a vallásosság határait és babonássá ne fásuljon, a mire a nép-öztönek mindig hajlandósága van! Míg a helyesen felfogott kép- és szobortisztelet a vallás nagy alakjaira emlékeztetve, erényeikre ösztönözhet.

Ezek a kitérések szükségesek voltak az eszmék tisztázására, mert ha nyugodtan megfontoljuk a dolgokat, nem fogjuk azokat összezavarni és nem vádolunk becsületes jólelkű embereket alaptalanul, a mire a mi korunk nagyon hajlandó, mert míg a barbár századokban a vallás és erény ellenségeit üldözték tüzzel-vassal, addig a mi korunk ellenkező végletbe esik: hajlandó a vallás és erény hirdetőit üldözni, — a szabadság nevében. Hiszen javítsák meg, róják meg azt, a mi hibás; de azért, mert a fűrésztől víz nem tiszta, nem szoktuk a vízzel együtt a gyermeket is kiönteni!

Az idegesség rejtelmek körébe tartozik még a mágia, a mi ugylátszik rokonságban áll a modern emberek delejes álmával. Ilyen esetben mesterséges önkivület áll elő és ebben az állapotban az ember a hipnotizáló hatalma alá kerül: azt látja, azt hallja, azt érzi, a mit az diktál neki.

Hogy ez nem új dolog, arra nézve érdekes egy száz éves eset, a mi angolokkal történt Arábia pusztán. Egy öreg arab egy kis üvegdarabot tett egy fiu tenyerébe és merően rá kellett néznie a fiúnak. A fiu delejes álomba merült, hipnotizálta őt a merész s az öreg arab kérdéseire bámulatos feleleteket adott. Az egyik angol azt kérde: Látod-e Nelsont, az angol admirált? A fiu feleli: látom és a legpontosabban elmondja: milyen Nelson? Az angolok bámulnak, homan tudja ez a fiu, a ki soha sem volt túl az arab pusztán; milyen az angol tengerészet fővezére? De ez még nem csodás dolog, uraim és hölgyeim, ez a természet rendje szerint magyarázható dolog. Mert a fiu ugyan nem ismerte Nelsont, de az angolok ismerték s az ő agyukból villamos vagy delejes uton átmehetett a kép a közelálló hipnotizált fiu agyába s így ő csak azt mondta el, a mint ők látták. Akkor volna csodálatos a dolog, ha olyant kérdeztek volna, a mit a jelenlévők közül senki sem ismer és a fiu megtudott volna felelni.

A mai hipnotizálók inkább merev szembenézéssel tudják elatlatni az embert, de erre nem mindenki alkalmas, csak a gyöngébb idegzetű ember, a kit jó médiumnak neveznek. Ez azután egészen a hipnotizáló befolyása alatt áll, az rádiktálhat mindent, a mit akar; elhitethet vele mindent, sőt még más napra is parancsolhat neki és az ellenállhatatlanul meg fogja tenni. Saját testvéreimmel történtek ilyen esetek, azoktól tudom. De az ilyen hipnotizálás veszedelmes dolog, mert néha alig tudják a médiumot álmalból fölkelteni, néha meg egyáltalában nem tudják őt fölbreszteni.

A somnambulizmus vagy alvajárás szintén ideges tünetmenny és hipnotikus alvás állapotát szokták ezzel a névvel illetni. De ugylátszik a holdkörosság is hasonló állapot. Ilyenkor az idegbeteg fölkel és álomban jár, vesz-vesz, anélkül, hogy tudna róla valamit. De az ide vonatkozó dolgokkal sok trétát ütök, úgy hogy nehéz a komoly eseteket tanulmányozni.

Az idegvilág életébe vágnak némely csodálatos gyógyulások is olyan esetekben, a mikor a bajt idegbénulás okozta. Ilyen esetekben lehetséges, hogy a betegség valami hirtelen hatásra egyszerre elmúlik. Ilyen eseteket olvasunk Laufenauer könyvében. Pl. egy francia kőzatonna sok bénát meggyógyított azzal, hogy rájuk kiáltott stentori hangon: „allez, marchez!” Egy tábornok is odajött hozzá, de annak hába kommandírozott, nem gyógyult meg, mert szélütött volt és nem ideges benu-lásban szenvedett.

Tévedne azonban, a ki a történetileg ismeretes csodás gyógyulásokat mind ebbe a kategóriába sorozná, mert vannak olyan esetek nagy számmal, a melyek ilyen okokból ki nem magyarázhatók s melyek az örök ismeretlen kategóriájába tartoznak.

Meg kell még emlékeznünk a szellemekben való újabb hitről, a mit spiritizmus neve alatt ismernek. Az újabb kor ideges embere mindenütt szellemeket keres: asztallabakban, koronákban, forintokban és azt hiszi, hogy a meghaltak szellemei itt járnak körülötünk és bizonyos médiumok útján közlekedhetnek velünk. Az asztallabak szépen kikopogják a feleletet, a korona vagy a forint az újjak rátevéseivel szépen eljár a betűkhöz és felel, de leginkább olyan dolgot, a mire valaki az ottlevők közül gondolt. Végeznék azonban ezeknél bámulatosabb kísérleteket is a széanszokon, a mint összejöveleiket nevezik. Rengeteg csalást lepleztek ugyan le az idevágó kísérletek során és talán sok a csalódás is, de nem akarunk idő előtt ítéletet mondani minden idevágó dolog fölött: lehet benne valami, a mi majd előbbre viszi a tudást a negyedik dimenzió ismeretében.

De óva intjük a közönséget, hogy e féle dolgokkal ne foglalkozzék, mert azok az ugy is elterjedt idegességet valóságos járvánnyá fokozzák, pedig idegeinkre nagy szükségünk van a közönséges életben.

Lehman: „Babona és varázslat” cz. könyvében érdekesen fejtegeti, hogy a spiritizmus tulajdonképpen Schwedenborg Emánuel vallásállapító föllépése óta jött divatba, mert ő volt az, a ki a szellemi világgal való közvetlen összeköttetés alapjára helyezkedett és óriás köteteket írt saját jelenéséről. Swedenborg korának híres természetűdosa is volt s azért nagy hatást gyakorolt. Lehman kimutatja nála az ideges baj eredetét és fejlődését a látomások során.

Ideges emberekkel szoktak néha történni megmagyarázhatatlan esetek, a melyekre magam is tudok példát egy iskolatársam életéből. Hároman jártuk együtt az V. gimn. osztályt, később csak ketten maradtunk együtt: az ideges, meg én. Már 4 éve különvöltünk a harmadiktól, a kivel az ideges igen jó barátságban volt. Egy nap így szól hozzám ideges barátom: Az éjjel ugy éjtél után 2 órakor nem tudtam aludni, nyugtalan voltam és megjelent előttem harmadik barátunk, igen szomorú arccal állva ágyam előtt. Annak valami bajának kell lennie! 3 nap mulva levelet kap, a melyben azt írták, hogy az illető azon éjjel éjtél után 2 órakor meghalt. Ez a száraz tény, a melynek igazságáról személyesen meggyőződni alkalmam volt.

Idézhetnék még hasonló esetet számtalant, a hol testvér testvérenek, — szülő gyermekének hasonló módon megjelentette halálát, sőt olyan esetek is előfordultak, hogy egy ember 2 különböző városban volt jelen egy időben, a mit — ugy emlékszem, Ligouri sz. Alfonzról írtak.

Mind ezek az esetek azt mutatják, hogy az idegek világa telve van rejtelmekkel, a melyeknek egy részében már kezd sejteni, tapogatózni a tudomány, sok esetből sejtethetjük, hogy a kutatások nyomán megfejtji majd az emberi ész, ha az emberi idegek maguk is el nem pusztulnak ezekben a veszedelmes kutatásokban, — de vannak olyan esetek is, talán 1000 közül egy, a melyeknek magyarázatát sem most nem tudjuk adni, sem a tudomány fejlődésének során nem látjuk. Ezek mindenkor rejtelmek maradnak a földi életben.

Hírek és vegyesek.

Vadászbérlőink figyelmébe. A tavaszi napok beköszöntével a mezőben sétálók beszélnek, hogy igen sok kőbor ebet látnak a mezőben csatangolni és apró nyulak hulláin rágódní. Figyelmeztetjük tehát vadászbérlőinket, hogy jó lenne a csatangoló ebeket lelővöldözni, mert ha ezek tovább járnák a mezőt, akkor ismét nem lesz pecsenye az őszre.

Nyílt kérelem. A dobsinai Gotthárdok genealogiájának összeállításához szükségem volna annak az igazolására, vajjon a dobsinai ev. anyakönyvekben, mint első Gotthárd előforduló Gotthárd Benedek, a ki Dobsinán 1636. február hó 6-án 86 éves korában meghalt, 1550. év körül hol született? Hogy más vallású volt, igazolja, hogy a lutheránus hitet vette fel; hogy előkelő származású s nemes ember volt, igazolja azon tény, hogy az anyakönyvben ő és fia „urnak” vannak beírva; egyik unokája: Söfia nevű Hentschy Fülöp kassai superintendensnek neje lón stb. Kérem a bikkszőgi Gotthárdok és a gömörmezei bikkszőgi Lőkös családok utódait, leveles-láda kutató történetírőit vagy más érdeklődőket a kért adatot velem közölni szíveskedjék. Hálás köszönettel venné — Bulkeszin (Bács-Bodroghm.) 1910. márcz. 14-én hazafias tisztelettel — Gotthárd Sámuel, ág. ev. isk. igazgató.

Gazdák figyelmébe. A tavaszi vetések beálltával figyelmeztetjük a gazdákat, hogy vetéseik közt ne hagyják ott a tavalyi kukoricatöveket, mert ezek a legbiztosabb szaporítóhelyei a vetést pusztító rovaroknak. Azért legjobb az ilyeneket gondosan összeszedni és elégetni, miáltal sok kártevőtől megszabadulhatunk.

Drágult a hus. Ki tudná megmondani: miért? Egy pár év óta annyira benne van mindenki az áremelésben, hogy szinte azt kérdezhették: van-e még olyan cikk, aminek árát nem emelték? De a marhahus? Miből élnének meg a szegény mészárosok, hiszen nálunk eddig is csak 10—20 fillérral volt drágább a marhahus, mint más megfelelő helyeken; csoda-e, ha a leszállítás helyett ők is belelődültek az általános emelő mozgalomba? Hiszen a fogyasztó közönség ugy is elég szegény már, mit neki az a kilonként 8 fillér emelés, a mi olyan jól esik a duzzadó, gazdag mészáros-bugyellárisokban?! Szóval ugy látszik, itt is a tömeg-vonzás érvényesül: a kinek sok van, oda vonzódik a többi pénz is. De hát ugy kell nekünk, ha nem tudunk szövetkezettel gondoskodni az ilyen bajok elhárításáról!

Szomorú emlék. Ez év június havában lesz 12 éve annak, hogy a Garamvölgy egyik nagyközsége, Sumjác, most Királyhegyalja porig égett lelketlen gyujtogatók boszuja következtében. Ma is borzalmasan gondolnak vissza a garamvölgyiek a szörnyű tüzvészre, bár ma virágzó, csinos, rendezett község áll a régi helyén. A gyujtogatással két asszonyt gyanusítottak: az elme-háborodott Szojka Györgynét és néjét Molent Mihály-nét. A feldühödött lakók kivezették akkor a faluból őket, s később: 1898. szeptember 6-án mind a két elme-beteg asszonyt internálták a vármegyei kórházba. Molentné később meggyógyulva visszament falujába, de itt agyon akarták verni, s ő ismét visszajött Rimaszombatba, majd elvándorolt, s hányatott életét két év előtt betegezte — meghalt. Társa Szojkáné a kórházban szorgalmasan dolgozott, ástott, kapált, s kellemetlen, rikácsoló lármás hangjával magára vonta a kórház kertje mellett elhaladó figyelmét. 12 évi kórházi tartózkodása után most f. hó 11-én örökre elszenderedett, 60 éves korában meghalt. A sumjáci rokonok nagy részvétellel kísérték f. hó 13-án utolsó útjára az elhaltat, kinek nevéhez szomorú emlékek fűződnek.

A „Napközi Otthon” javára dr. Mesko Miklósné 5 koronát adott. Köszönettel nyugtazza apr. 15-én Dr. Marikócskyné.

Hirdetmény.

1797—1910. tkv. sz. — Darabos községére nézve az 1892. évi XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvokra való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén — ez azzal a felszólitással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-iban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesei keresetüket hat hónap alatt vagyis az **1910. évi október hó 31. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-aikkal eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi október hó 31-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe véteteni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. ik pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily arányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1910. évi október hó 31-ik napjáig bezárólag** nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetek azokat a feleket, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a meny nyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. évi márczius hó 16. napján.

2—3. **Mészáros, kir. tiszéki bíró.**

Látható-e már a Halley üstökös? Egyik magyar csillagász azt válaszolja erre, hogy még nem. Pedig sokan azt képzik, hogy látják itt is, ott is. Az ógyallai csillagvizsgáló tornyáról jó messzelátóval még nem látható, tehát ismeretlen távolságokban kóborol még. A mi fényt látni vélnék, az a csillagász nézete szerint a Vénusz hajnal-csillag ténye lehet.

Felsőmagyarországi Rákóczi-muzeum.
A felsőmagyarországi Rákóczi-muzeum a folyó év elején történetének új korszakába lépett. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium és Kassa sz. kir. város között a muzeum államosítása felől folyt tárgyalások befejezéséhez jutottak s a szerény városi muzeum tág keretekben működő szép reményekre jogosító országos intézette vált. E muzeumra nézve nagy jelentőségű eseményt Kassa sz. kir. város és a felsőmagyarországi Rákóczi-muzeum azzal kívánta emékezetesebbé tenni, hogy az átadást meghívott vendégek körében ünnepélyesen ülte meg. Az ünnepélyes átadás — melyre *Varju Elemér*, a muzeum figyelmes igazgatója, lapunk szerkesztőségét is meghívta, — tegnap, t. hó 2-án ment végbe s a megjelent érdeklődők a muzeumot s különösen az újabb szerzeményeket nagy figyelemmel nézték végig. Az értékes, szép muzeum méltán képezi a magyar művelődés erős alapokon nyugvó bástyájának: büszkeségét.

A LEGJOBB PADLÓFESTÉK A
FRITZELACK
TARTOS! ELEGANS!
KIADÓ!
HASZNÁLATBAN A LEGOLCSÓBB!
Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságainál fogva elismerőleg felemlítve.
Raktár: RÓTH GÉZA Rimaszombat.

Hirdetmény.

125. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 1910. évi 26450. számú végzése következtében dr. **Ehrenfeld Adolf** ügyvéd által képviselt Molnár és Pintér cég javára 138 kor. 47 fillér járulék erejéig 1910. évi márcz. hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: benzinnmotor, cséplőkasznai nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1910. évi V. 100/2. számú végzése folytán 138 kor. 47 fillér tökélettel, ennek 1909. évi decz. hó 15-ik napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 60 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimapálfalán a helyszínen leendő megtartására **1910. évi április hó 26-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1910. évi apr. hó 5. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

A Rimaszombati Keresked. és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. — A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. — Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosíthatja. **15 év eltelével**, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis **1000 K-nát kézhez kapja.** — **A mennyiben azonban már az első részlet befizetése után is elhaláloznak az egész 1000 korona halálbónusz esedékessé válik.** — Ha azonban a díjak befizetését 15 év alatt beszüntetné, **ugy betétjét kamataival bármikor kézhez kaphatja.**

A biztosítását évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

A midőn a nagy közönség figyelmét erre az életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Rimaszombati Keresk. és Közgazd. Bank R.-Társ.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet

mindenféle legújabb rendszerű **gépek, dívtatos betűk, körzetek, díszítő tárgyak** stb.-vel szereltem fel; miért is ajánlom **szolgáltatásomat** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó **munkáknak pontos, dívtaszerű és szolid kivitelben való elkészítésére.**

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző és tanító urak**, valamint a **kaszinók, olvasóköri és énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy **várnagyúknak minden nagyobb helyén megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáramon levő több mint **ötven különbözőféle kivitelű ima- és énekes könyveimmel**; a melyek a legújtanosabb áron csak nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételtén kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Hirdetmény.

1862. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Szabó László**, mint a várgedi közbirtokosság igazgatójának önkéntes árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Várgede községben fekvő s a várgedei 138. számú tkvben foglalt A. I. 11. sorsz. 116/a. hrzszámú 694 □ ölet tevő Kubinyi Anna, Szabó Lászlóné, szül. Prónay Amália, Kubinyi Béla, Kubinyi Ferenc, Fejérváry János, Kubinyi Gizella férj. Hámos Zoltáné, Sztojkovics Emil, Kubinyi Agata, Fries Ferencné Hámos Aranka, kisk. Hámos Zoltán, kisk. Hámos András és Kubinyi Bertalan nevének álló kertre 1388 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1910. évi június 2-ik napjának d. e. 10 óráját** Várgede községében a községi bíró házába tűzte ki, mely alkalommal a tent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 138 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 12. §-ában jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni vagy az 1881. évi 60. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1910. évi márczius hó 17-ik napján.

Mészáros István, kir. trvszéki bíró.

Nyugdíj biztosítás.

A helybeli ipartestületi nyugdíj-egyesületbe beléphetnek helybeli iparosok, kereskedők, hivatalnokok, segéd-munkások, orvosi vizsgálat és korra való tekintet nélkül.

Tartaléktöke 7 év alatt: **42000 korona.**

A csekély tagjárulék tetszés szerinti részletekben fizethető. — Nyugdíj jogosultság 10 évi várakozási idő eltelte után, évenként emelkedve.

35 évi tagság után teljes nyugdíj

az I. osztályban havi . . . 45 korona 25 fillér;

II. osztályban havi . . . 67 korona 87 fillér;

III. osztályban havi . . . 90 korona 50 fillér.

Özvegy nyugdíj 40%, kiskorúak 13—14 éves korukig neveltetési járulékot élveznek.

Taglétszám 150; a felvételeket eszközli *Kovács István* pénztárnok és *Rónay Gyula* titkár.

KORONA

levélpapír
50 csontszinű levélpapír 50 boritékkal
EGY KORONA.

TOMPA

levélpapír
ELEGANS, FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,
50 drb. közkedvelt discret boritékkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül ifj. **Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Ugyanott

fényképező cikkek

dús választékban.

Hirdetmény.

252. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1909. évi 286. számú végzése következtében dr. **Seidner Mór** ügyvéd által képviselt Gebrüder Viktor javára ifj. Csapó János ellen 862 kor. 40 fillér járulék erejéig 1909. évi jun. hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 300 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bőrárúk nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1909. évi V. 288/6. számú végzése folytán 54 kor. 72 fillér tökélettel, ennek 1909. évi decz. hó 31. napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 7 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban a városházánál leendő eszközlésére **1910. évi április hó 20-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1910. évi apr. hó 9. napján.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

Özv. HOLLÓSY JÓZSEFNÉ

legrégibb

temetkező vállalata

Rimaszombatban.

Losonci-u. 21. sz. a saját házában.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására, hogy **butorüzletemet teljesen feloszlattam,**

temetkezési vállalatomat

azonban **kibővítvé** tovább folytatom.

Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítékot nyújt minden, a temetkezés elrendezése körül szükségeslegendő összes ügyeknek gyors és pontos kivitelére.

Vidéken történő temetések elrendezését ezután is a legnagyobb korsóséggel elrendezem.

Szemfedél, koporsó és sirkoszorúk

s az összes temetkezési kellékekből nagy raktárt tartok. Teljes tisztelettel: **Özv. Hollósy Józsefné.**